

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2551/2544

ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาง นันทิยา แซ่ฉั่วหรือเลาหโซติโรจน์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 682, ป.พ.พ. มาตรา 229, ป.พ.พ. มาตรา 296, ป.พ.พ. มาตรา 340, ป.พ.พ. มาตรา 293

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยและ ส. ได้ทำสัญญาค้ำประกันการกู้เงินของบริษัท ถ. จำกัด โดยยอมรับผิดต่อโจทก์อย่าง ลูกหนี้ร่วม จำเลยและ ส. ได้จดทะเบียนจำนองที่ดินไว้เป็นประกันต่อมาจำเลยได้ขายที่ดินที่จำนอง เป็นประกันหนี้ไป และ ส.ได้ชำระหนี้แก่โจทก์จำนวนหนึ่งซึ่งโจทก์ได้ออกหนังสือปลดหนี้แก่ ส. แล้ว จำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันร่วมในหนี้รายเดียวกันย่อมต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 682 วรรคสองเมื่อบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันมิได้ กำหนดความรับผิดชอบผู้ค้ำประกันต่อกันไว้ จึงต้องใช้หลักทั่วไปตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 229 และ 296 การที่โจทก์สละสิทธิต่อ ส. ย่อมมีผล ทำให้หนี้ส่วนที่เหลือสำหรับส. ระบุไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 340 และ ย่อมมีผลให้หนี้สำหรับจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันร่วมระบุไปด้วยตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 293

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 17160/2532 ของศาลแพ่ง ซึ่งพิพากษาเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2532 โดยจำเลยกับพวกยอมชำระหนี้ แก่โจทก์จำนวน 7,994,777.58 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงิน 5,280,000 บาท นับแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2532 จนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ต้องชำระให้เสร็จภายใน 6 เดือน นับจากวันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ กับขอใช้ค่าฤชาธรรมเนียมที่ศาลไม่สั่งคืน และค่าทนายความ 4,000 บาท หากผิดนัดยอมให้โจทก์ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาด ชำระหนี้หากไม่พอชำระยอมให้โจทก์ยึดทรัพย์สินอื่นออกขายทอดตลาดชำระหนี้จนครบ จำเลย กับพวกได้ชำระหนี้เพื่อไถ่ถอนจำนองหลายครั้งครั้งสุดท้ายวันที่ 11 มิถุนายน 2534 ชำระ 650,000 บาท เมื่อนำไปหักชำระหนี้ดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วนแล้ว จำเลยกับพวกยังคงเป็นหนี้ ตามคำพิพากษามาตามยอมอยู่อีก 4,433,822.06 บาท แล้วไม่ชำระแก่โจทก์อีกเลย โจทก์ได้ขอออก หมายบังคับคดีและสืบหาทรัพย์สินของจำเลยกับพวกเพื่อดำเนินการบังคับคดีแล้ว แต่จำเลยกับ พวกไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้คำนวณยอดหนี้ถึงวันฟ้อง จำเลยกับ พวกยังเป็นหนี้โจทก์เป็นต้นเงินจำนวน 4,433,822.06 บาท กับดอกเบี้ยจำนวน 4,580,806.29 บาท รวมเป็นเงิน 9,014,628.35 บาท พฤติการณ์ของจำเลยต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่าเป็น ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดและพิพากษาให้เป็น บุคคลล้มละลายจำเลยให้การว่า หนี้ตามฟ้องเป็นหนี้ของบริษัทถูกกระดาศไทยจำกัด ซึ่งได้ ชำระหนี้แก่โจทก์ครบถ้วน จำเลยในฐานะผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นความรับผิด จำเลยไม่ได้มีหนี้สิน ล้นพ้นตัว และมีทรัพย์สินสามารถใช้หนี้โจทก์ได้จนครบ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลาย

วินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 17160/2532 ของศาลแพ่งซึ่งพิพากษาเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2532 ให้บริษัท ลูกกระดาดไทย จำกัด นายวิวัฒน์อรรถประสิทธิ์ จำเลยและนางสาวสุพรรณิ ลิลาวัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ค้าประกันและผู้จำนองร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 7,994,777.58 บาทพร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงิน 5,280,000 บาทนับตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2532 จนกว่าจะชำระเสร็จ และร่วมกันขอใช้ค่าฤชาธรรมเนียมที่ศาลไม่สั่งคืนกับค่าทนายความ 4,000 บาทโดยชำระให้เสร็จภายใน 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หากผิดนัดยอมให้โจทก์ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยกับพวกออกขายทอดตลาดชำระหนี้ หากไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยกับพวกออกขายทอดตลาดชำระหนี้จนครบถ้วนตามสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความและสำเนาคำพิพากษามาตามยอมเอกสารหมายเลข 2 และ จ.3 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยยังมีหนี้ค้างชำระแก่โจทก์หรือไม่ เมื่อพิจารณาจากคำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ 2804/2532 หมายเลขแดงที่ 17160/2532 ของศาลแพ่งตามเอกสารหมายเลข 1 แล้ว เห็นว่า จำเลยและนางสาวสุพรรณิได้ทำสัญญาค้ำประกันการกู้เงินของบริษัทลูกกระดาดไทย จำกัดโดยยอมรับผิดชอบโจทก์อย่างลูกหนี้ร่วม จำเลยและนางสาวสุพรรณิได้จดทะเบียนจำนองที่ดินไว้เป็นประกัน ซึ่งต่อมาจำเลยได้ขายที่ดินที่จำนองเป็นประกันหนี้ไป และนางสาวสุพรรณิได้ชำระหนี้แก่โจทก์โดยโจทก์ได้ออกหนังสือฉบับลงวันที่ 21 ธันวาคม 2532 เรื่อง ชำระหนี้และปลดภาระค้ำประกันให้แก่นางสาวสุพรรณิโดยระบุว่า"... ตามที่ธนาคารได้อนุมัติให้ท่านชำระหนี้ส่วนตัวและในฐานะผู้ค้ำประกันบริษัทลูกกระดาดไทย จำกัด จำนวน 6,600,000 บาทเพื่อไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 149097 และ 169049 แขวงสวนหลวง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร และปลดภาระค้ำประกันออกไป นั้น... ธนาคารได้รับชำระเงินจำนวน 6,600,000 บาท โดยท่านได้ไถ่ถอนทรัพย์สินจำนองดังกล่าวข้างต้นเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2538 ภาระหนี้ส่วนตัวและภาระค้ำประกันหนี้บริษัทลูกกระดาดไทย จำกัด ของท่านที่มีต่อธนาคารได้หมดไป..."ตามหนังสือเอกสารหมายเลข 2 แม้เอกสารหมายเลข 2 จะเป็นสำเนาเอกสารซึ่งถ่ายจากต้นฉบับแต่เมื่อจำเลยอ้างส่งสำเนาต่อศาลพยานโจทก์รับว่าโจทก์ออกเอกสารดังกล่าวจริง จึงถือได้ว่าโจทก์ยอมรับว่าสำเนาเอกสารนั้นถูกต้อง แสดงว่าโจทก์ได้ปลดหนี้ให้แก่นางสาวสุพรรณิแล้ว และในส่วนของการจำเลยนั้นเป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกันย่อมมีผลเป็นผู้ค้ำประกันร่วมกับนางสาวสุพรรณิจึงมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 682 วรรคสอง ทั้งบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันมิได้กำหนดความรับผิดของผู้ค้ำประกันต่อกันไว้ จึงต้องใช้หลักทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 229 และ 296 เมื่อนางสาวสุพรรณิได้ชำระหนี้ส่วนตัวและในฐานะผู้ค้ำประกันบริษัทลูกกระดาดไทย จำกัด ตามเอกสารหมายเลข 2 แล้ว การที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้สละสิทธิต่อนางสาวสุพรรณิมีผลทำให้หนี้ส่วนที่เหลือสำหรับนางสาวสุพรรณิระงับไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 340 และย่อมมีผลให้หนี้สำหรับจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันร่วมระงับไปด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 293 จำเลยจึงหลุดพ้นไปด้วย ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นด้วยในผลฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

พิรพล จันทรสว่าง · พิชัย เตโชพิทยาอุล · วัฒนชัย โชติชูตระกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2551/2544>